

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

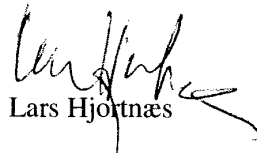
- 1 MAI 2007

Dato:
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2006-730-0421
Dok.: JOK40959

Afsendt med
E-mail 1/5-07

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 25, som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 26. april 2007 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tv-overvågning m.v. og lov om behandling af personoplysninger (Udvidelse af adgangen til tv-overvågning og styrkelse af retsbeskyttelsen ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning) (L 162).

Lene Espersen

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 25 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tv-overvågning m.v. og lov om behandling af personoplysninger (Udvidelse af adgangen til tv-overvågning og styrkelse af retsbeskyttelsen ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning) (L 162):

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 24/4-07 fra advokat Jacob Goldschmidt, København K, vedr. L 162, jf. L 162 – bilag 10.”

Svar:

1. I henvendelsen af 24. april 2007 har advokat Jacob Goldschmidt bl.a. anført, at der i lovgivningen bør indføres en bestemmelse om økonomisk godtgørelse til personer, der udsættes for krænkelse ved overtrædelse af reglerne i tv-overvågningsloven og persondataloven. I henvendelsen omtales til støtte for dette synspunkt bl.a. en række konkrete domstolsafgørelser.

2. Justitsministeriet skal indledningsvis bemærke, at der – som også anført af advokat Jacob Goldschmidt – er tale om et forslag, som et mindretal, herunder advokat Jacob Goldschmidt som repræsentant for Advokatrådet, fremkom med i tv-overvågningsudvalgets betænkning.

Justitsministeriet har i lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 7.6., redegjort nærmere for spørgsmålet om økonomisk godtgørelse på området. I bemærkningerne er der således anført følgende:

” 7.6.1. Udvalgets overvejelser og forslag

3 af udvalgets medlemmer finder, at en udvidet adgang til tv-overvågning aktualiserer behovet for at indføre en bestemmelse i persondataloven, hvorefter der kan tilkendes personer økonomisk godtgørelse ved en dataansvarligs tilsidesættelse af lovens beskyttelseshensyn.

Disse medlemmer har i den forbindelse bl.a. anført, at den, der føler sig krænkede i anledning af en konkret tv-overvågning, typisk ikke vil have lidt et økonomisk tab. Den eneste mulighed efter gældende ret er derfor tortgodtgørelse efter den almindelige bestemmelse i erstatningsansvarslovens § 26. Denne bestemmelse opfylder efter disse medlemmers opfattelse ikke behovet for tilkendelse af godtgørelse.

De øvrige medlemmer af udvalget har ikke udtalt sig om spørgsmålet.

Der henvises til betænkningens side 141-142.

7.6.2. Justitsministeriets overvejelser

Efter persondatalovens § 69, der bygger på databeskyttelsesdirektivets artikel 23, gælder der et såkaldt præsumptionsansvar for den dataansvarlige. Det påhviler herefter en dataansvarlig at erstatte skade, der forvoldes ved behandling af personoplysninger i strid med persondatalovens bestemmelser, medmindre den dataansvarlige kan godtgøre, at skaden ikke kunne have været afværget ved den agtpågivenhed og omhu, der må kræves i forbindelse med behandling af personoplysninger.

Godtgørelse for krænkelse af lovens regler om beskyttelse af den registreredes personlige integritet, der ikke har medført et formuetab, falder uden for persondatalovens § 69. I stedet må et sådant krav i givet fald gøres gældende efter den almindelige regel om godtgørelse i erstatningsansvarslovens § 26. Det fremgår af denne bestemmelse, at den, der er ansvarlig for en retsstridig krænkelse af en andens frihed, fred, ære eller person, skal betale forurettede godtgørelse for tort.

Det følger af retspraksis, at uberettiget anvendelse af tv-overvågningsoptagelser efter en konkret vurdering kan udløse godtgørelse for tort, jf. herved en afgørelse fra Vestre Landsret optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2000, side 2334 ff.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at dansk rets almindelige bestemmelse om godtgørelse for tort i erstatningsansvarslovens § 26 udgør et tilstrækkeligt værn for den, der anser sin personlige integritet krænket ved en dataansvarligs tilsidesættelse af persondatalovens beskyttelseshensyn. Der foreslås derfor ikke indsat en særlig bestemmelse om godtgørelse for tort i persondataloven.”

Justitsministeriet har herudover under pkt. 4.5. i den kommenterede høringsoversigt til lovforslaget kommenteret det forslag om en særlig godtgørelsesbestemmelse, som tv-overvågningsudvalgets mindretal fremsatte.

I den kommenterede høringsoversigt er der således anført følgende:

”**Advokatrådet** har anført, at spørgsmålet om økonomisk godtgørelse ved krænkelse af den enkelte borgers rettigheder ved tv-overvågning som anført af udvalgets mindretal bør overvejes nærmere.

Forbrugerrådet og HK Handel har – i lighed med forslaget fra disse organisationers repræsentanter i udvalget – anført, at en udvidet adgang til tv-overvågning aktualiserer behovet for at indføre en bestemmelse i persondataloven, hvorefter der kan tilkendes personer økonomisk godtgørelse ved en dataansvarligs tilsidesættelse af lovens beskyttelseshensyn. Forbrugerrådet har i den forbindelse bl.a. anført, at den gældende bestemmelse om godtgørelse i erstatningsansvarslovens § 26 ikke findes at opfylde behovet. Den foreslåede bestemmelse om godtgørelse bør udformes uden godtgørelsesniveau og uden fastsættelse af et maksimalt beløb for godtgørelse, idet godtgørelsesniveauet bør fastlægges af domstolene. HK Handel har til støtte for sit synspunkt henvist til en afgørelse fra Østre Landsret optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2005, side 1131 ff., hvor en medarbejder, der havde været tv-overvåget gennem en længere periode, ikke blev tilkendt tortgodtgørelse.

Om den afgørelse, som HK Handel har henvist til i sit høringssvar, kan det oplyses, at der var tale om et civilt søgsmål, som HK Handel havde anlagt mod en arbejdsgiver som mandatar for en bortvist medarbejder.

Af byrettens afgørelse i denne sag fremgår, at retten bl.a. på grundlag af de foreviste sekvenser fra arbejdsgiverens videooptagelse fandt det godtgjort, at medarbejderen med føje havde været mistænkt for tyveri, og at arbejdsgiverens bortvisning af den pågældende var sket med rette. Byretten lagde bl.a. til grund, at videoovervågningen blev etableret efter et generelt ønske på grund af betydelige problemer med pengesvind, og at arbejdsgiveren havde orienteret personalet om videoovervågningen ved udlevering af personalehåndbog og skiltning. Under disse omstændigheder fandt byretten ikke, at arbejdsgiverens videoovervågning af den pågældende medarbejder havde indebåret en retsstridig krænkelse af sagsøgerens fred, og medarbejderens påstand om godtgørelse for tort i medfør af erstatningsansvarslovens § 26 blev afvist.

Byrettens afgørelse blev anket til landsretten, der stadfæstede byrettens afgørelse om afvisning af arbejdstagerens påstand om godtgørelse for tort.

Justitsministeriet finder ikke, at den refererede sag illustrerer, at den almindelige bestemmelse i erstatningsansvarslovens § 26 om tortgodtgørelse er utilstrækkelig. Det bemærkes herved, at landsretten ved sin afgørelse bl.a. lagde vægt på, at personalet var blevet orienteret om overvågningen, der var blevet iværksat som følge af konstateret pengesvind i den pågældende forretning.

Det følger af retspraksis i øvrigt, at uberettiget anvendelse af tv-overvågningsoptagelser efter en konkret vurdering kan udløse godtgørelse for tort, jf. en afgørelse fra Vestre Landsret optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2000, side 2334f.

I denne sag var to personer blevet videofilmet af et overvågningskamera i en forretning. Optagelsen var blevet udleveret til politiet i forbindelse med, at der havde været tyveri i forretningen. Selve tyveriet blev ikke filmet, men politiet overlod optagelsen af de to personer til en tv-station, som foreviste optagelsen i en udsendelse benævnt "Politirapporten". Det blev i udsendelsen oplyst, at de to personer var mistænkt, og at politiet ønskede oplysninger med henblik på identifikation af de pågældende. De to personer blev anholdt og sigtet, men påtale blev senere opgivet. Rigsadvokaten tilkendte i medfør af retsplejelovens § 1018 h erstatning for tort på 5.000 til begge personer i anledning af tv-indslaget. Byretten forhøjede erstatningen til 7.000 kr.

Den ene af de to personer indbragte sagen for Vestre Landsret, der af de grunde, som byretten havde anført, forhøjede den administrativt fastsatte erstatning til 15.000 kr.

Sammenfattende er det Justitsministeriets opfattelse, at dansk rets almindelige bestemmelse om godtgørelse for tort i erstatningsansvarslovens § 26 udgør et tilstrækkeligt værn for den, der anser sin personlige integritet krænket ved en dataansvarligs tilsidesættelse af persondatalovens beskyttelses hensyn. Der foreslås derfor ikke indsat en særlig bestemmelse om godtgørelse for tort i persondataloven, jf. pkt. 7.6.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger."

3. Forslaget om en særlig godtgørelsesbestemmelse er i øvrigt indeholdt i beslutningsforslag nr. B 101 (forslag til folketingsbeslutning om at styrke de ansattes retssikkerhed i forbindelse med overvågning), pkt. 2, som blev førstebehandlet sammen med lovforslag nr. L 162 den 22. marts 2007.

Jeg redegjorde under førstebehandlingen af beslutningsforslaget nærmere for den generelle adgang for arbejdsgivere til at iværksætte kontrolforanstaltninger over for ansatte, som følger af arbejdsgiverens almindelige ledelsesret. Jeg redegjorde samtidig for, at der i tilfælde af, at en arbejdsgiver går ud over grænserne for ledelsesretten, vil kunne rejses en sag herom i det fagretlige system eller ved de almindelige domstole. Hvis en overvågning konkret anses for retsstridig, vil der i det fagretlige system kunne pålægges arbejdsgiveren at betale en bod, og ved de almindelige

domstole vil der efter omstændighederne kunne tilkendes den krænkede en tortgodtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26.

4. På baggrund af det, som er anført ovenfor, er Justitsministeriet fortsat af den opfattelse, at der ikke ved siden af dansk rets almindelige regler om godtgørelse er grundlag for at indføre en ny, særlig bestemmelse om godtgørelse på det her omhandlede område.